

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3Tos/115/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3118010780
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Hargaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3118010780.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Romana Hargaša a sudcov JUDr. Dušana Krč-Šeberu a JUDr. Michala Antalu, v trestnej veci proti odsúdenému G. J., nar. XX.X.XXXX v G., trvale bytom W. L. č. XXX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Nemocnici pre obvinených a odsúdených a v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Trenčín, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 28. novembra 2018, prejednal sťažnosť prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 31. októbra 2018, sp. zn. 1Pp/99/2018 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sa sťažnosť prokurátora zamietá, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 31. októbra 2018, sp. zn. 1Pp/99/2018, bolo rozhodnuté tak, že podľa § 415 ods. 1 Tr. por., § 66 ods. 1, 2 Tr. zák. sa odsúdený G. J. podmienčne prepúšťa z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Košice II, sp. zn. 7T/32/2017 zo dňa 9.5.2017. Podľa § 68 ods. 1 Tr. zák. sa odsúdenému určuje skúšobná doba v trvaní 12 mesiacov.

Citované uznesenie nenadobudlo právoplatnosť, pretože proti nemu podal sťažnosť prokurátor do zápisnice o verejnom zasadnutí ihneď po vyhlásení uznesenia. Následne prokurátor sťažnosť písomne odôvodnil. V úvode písomných dôvodov sťažnosti prokurátor poukázal na výrokovú časť napadnutého uznesenia. Dôvodom sťažnosti je podľa názoru prokurátora najmä absencia materiálnej podmienky pre podmienčné prepustenie. Z hodnotenia riaditeľa Nemocnice pre obvinených a odsúdených a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Trenčín vyplýva, že stanovený program zaobchádzania sa darí plniť iba čiastočne. Riziko sociálneho zlyhania bolo vyhodnotené ako stredné, resocializačná prognóza je menej priaznivá z dôvodu recidívy v trestnej činnosti, slabej finančnej situácie pred výkonom trestu odňatia slobody, mentálnej subnormy. Odsúdený iba čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a neodporúčajú jeho prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Zo zmyslu inštitútu podmienčného prepustenia vyplýva, že podmienčné prepustenie nie je automaticky udeľovanou odmenou za relatívne dobré správanie vo výkone trestu bez ohľadu na účel trestu. Tieto skutočnosti odôvodňujú podmienčné prepustenie len vtedy, keď so zreteľom na ne, ale aj so zreteľom na ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnená nádej, že odsúdený bude viesť aj na slobode riadny život a nie je tu pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy. Vzhľadom na uvedené je prokurátor toho názoru, že u odsúdeného nie je možné dôvodne predpokladať, že v budúcnosti povedie riadny život, a preto pre jeho podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nie sú splnené zákonné predpoklady. Z uvedených dôvodov prokurátor navrhol, aby Krajský súd v Trenčíne napadnuté uznesenie Okresného súdu Trenčín zrušil.

Krajský súd v Trenčíne, ako nadriadený súd, na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 písm. a), b) Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré im predchádzalo. Na základe svojej prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora nie je dôvodná.

Krajský súd v rámci preskúmania konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, nezistil v postupe okresného súdu chyby procesného charakteru, ktoré by samé osebe opodstatňovali zrušenie napadnutého uznesenia. V konečnom dôsledku prokurátor v dôvodoch jeho sťažnosti ani nenamietal existenciu takýchto procesných väd v konaní okresného súdu.

V rámci preskúmania správnosti samotných výrokov napadnutého uznesenia, krajský súd skúmal, či je napadnuté uznesenie v súlade so zákonom.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a), b) Tr. zákona môže súd odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody, ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

V súvislosti s posudzovaním splnenia podmienok na podmiennečné prepustenie každého odsúdeného, krajský súd považuje za potrebné zdôrazniť, že o dĺžke trestu, a teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného rozhoduje súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane zákonodarca dobrodením, zakotveným v ustanoveniach o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, ustanovil možnosť podmiennečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody za splnenia zákonom stanovených podmienok. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatel'ov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i výkonom tohto trestu po dobu kratšiu, než ju stanovil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení dosiahnuť výchovný účel trestu, teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúcnosti už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode. Zákonodarca pritom neurčil povinnosť súdu podmiennečne prepustiť každého odsúdeného, ale ponecháva na úvahu súdu posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby odsúdený vykonal celý uložený trest odňatia slobody. V tejto súvislosti považuje krajský súd tiež za potrebné zdôrazniť, že z hľadiska naplnenia výchovného účelu trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. u osoby, ktorá je vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát, vystupuje do popredia výchovná zložka trestu, na rozdiel od osoby, ktorá je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, u ktorej vystupuje do popredia represívna zložka trestu, keďže u takejto osoby došlo k opakovanému páchaniu trestnej činnosti napriek predchádzajúcemu výkonu trestu odňatia slobody.

Na základe preskúmania správnosti výrokov samotného uznesenia okresného súdu, napadnutého sťažnosťou prokurátora, krajský súd dospel k záveru, že okresný súd rozhodol správne a zákonne, keď návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vyhovel. Krajský súd považuje za správne závery okresného súdu v odôvodnení napadnutého uznesenia, na obsah ktorého týmto v podrobnostiach poukazuje v zmysle jednoty rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa, podľa ktorých záverov u odsúdeného sú splnené všetky zákonné podmienky pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu podľa ustanovenia § 66 ods. 1, 2 Tr. zák. Okresný súd správne poukázal na to, že uvedené ustanovenie podmieňuje podmiennečné prepustenie odsúdeného splnením troch podmienok, a to vykonaním trestu v predpísanej dĺžke, preukázaním polepšenia plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu a preukázaním dôvodnej možnosti (nie však nevyhnutnosti) očakávania, že v budúcnosti povedie riadny život, pričom sa prihliada aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa názoru krajského súdu, okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia správne dospel k záveru, že odsúdený splnil formálnu zákonnú podmienku, ktorou je vykonanie zákonom vyžadovanej časti trestu.

Pokiaľ ide o splnenie ďalších dvoch podmienok pre podmienené prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, krajský súd považuje za potrebné poukázať na nasledovný obsah odôvodnenia napadnutého uznesenia:

„Čo sa týka druhej zákonnej podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje schopnosť viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, plnením svojich pracovných aj mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody, tak sa v danom prípade táto podmienka tiež javila ako splnená. V tejto súvislosti súd poukazuje na hodnotenie ústavu, z ktorého vyplýva, že správanie a vystupovanie odsúdeného odhliadnuc od vzdialenia sa z vonkajšieho pracoviska je prevažne na požadovanej úrovni, odsúdený dodržiava ústavný poriadok a denný režim, k príslušníkom a zamestnancom sa správa slušne, príkazy a nariadenia plní bez zbytočných pripomienok, v osobných veciach si udržiava poriadok na primeranej úrovni, zásady osobnej ako i kolektívnej hygieny pozná a dodržiava, v kolektíve odsúdených konflikty nevyhľadáva a tiež liečebný režim doposiaľ plní bez negatívnych poznatkov. Odsúdený si rovnako uvedomuje podiel viny ako aj následky zo vzdialenia sa z pracoviska. Voľný čas trávi sledovaním televízie, počúva rozhlasové relácie alebo vedie rozhovory so spolu odsúdenými.

Splnená bola aj tretia zákonná z citovaných podmienok, tj. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode a neexistencia príliš veľkého rizika jeho recidívy. Pokiaľ ústav vo svojom hodnotení neodporučil odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody podmienené prepustiť, pričom dôvodom neodporúčania bola v zmysle predmetného hodnotenia skutočnosť, že počas pobytu v ÚVTOS Košice Šaca sa dňa 14.11.2016 odsúdený vzdialil z vonkajšieho pracoviska VAMEX Košice C a dňa 25.11.2016 hliadka PMJ OR PZ Košice odsúdeného zatkla a eskortovala do ÚVTOS Košice Šaca, súd konštatuje, že z uvedeného nevyplýva nesplnenie tejto podmienky na podmienené prepustenie. Nie je totiž zrejme ojedinelé, že niektorí odsúdení, ktorí sú prvýkrát vo výkone trestu odňatia slobody, majú v počiatkoch jeho výkonu problémy so správaním a dodržiavaním ústavného poriadku. Preto podľa ustálenej súdnej praxe v zásade nie je prekážkou pre podmienené prepustenie zistenie, že správanie osoby v počiatkoch jej prvého výkonu trestu odňatia slobody nebolo súladné s ústavným poriadkom, ak táto osoba svoje správanie následne napravila v súlade s výchovným účelom trestu. Iná aplikácia ustanovenia § 66 Tr. zák. na takúto situáciu by znamenala popieranie výchovného účelu trestu podľa § 34 ods. 1 Tr. zák.. Preto pokiaľ súd posudzoval celý priebeh výkonu trestu odňatia slobody toho ktorého odsúdeného, pričom z hodnotenia ústavu je zrejmé, že počas výkonu trestu odňatia slobody došlo u odsúdeného ku náprave jeho správania (plneniu všetkých noriem výkonu trestu upravujúcich), musí konštatovať, že od odsúdeného možno v súčasnosti dôvodne očakávať, že po výkone trestu odňatia slobody povedie riadny život. Pokiaľ ide o skutočnosť, že odsúdený bol celkom už trikrát súdne trestaný, v tomto smere je súd toho názoru, že vzhľadom na dosiahnutý stupeň resocializácie s poukazom na hodnotenie ústavu, sú u odsúdeného dané predpoklady, že po prepustení bude viesť riadny život. Súd vzhľadom k týmto uvedeným skutočnostiam a tiež s prihliadnutím na charakter spáchanej trestnej činnosti, pre ktorú odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, ako aj na ústav, v ktorom vykonáva uložený trest odňatia slobody, dospel k záveru, že u odsúdeného bola daná dostatočná záruka, že bude na slobode viesť riadny život.“

Podľa názoru krajského súdu v tejto časti odôvodnenia napadnutého uznesenia okresný súd dal všetky odpovede na otázky rozhodné z hľadiska posúdenia splnenia zákonných podmienok pre podmienené prepustenie odsúdeného, ako aj na otázky nastolené v dôvodoch sťažnosti prokurátora, pričom argumentácia okresného súdu nielenže má úplnú oporu v obsahu spisového materiálu, ale dáva jasné a zrozumiteľné odpovede aj na argumentáciu prokurátora v dôvodoch jeho sťažnosti.

Z dôvodov sťažnosti prokurátora podľa názoru krajského súdu vyplýva, že prokurátor nenamieta správnosť záveru okresného súdu ohľadne možnosti očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život s poukazom na závery hodnotenia riaditeľa ústavu. Podľa názoru krajského súdu okresný súd jasne a zrozumiteľne vysvetlil, prečo nie je možné stotožniť sa s odporúčaním ústavu, ktoré odporúčanie aj podľa názoru krajského súdu vykazuje znaky rozporuplnosti s konkrétnymi poznatkami o správaní sa odsúdeného v hodnotení a v konečnom dôsledku vo svojej podstate spochybňuje aj potenciál a úlohu ústavu na výkon trestu pôsobiť výchovne na odsúdeného.

Podľa názoru krajského súdu okresný súd v danom prípade správne zistil a vyhodnotil aj skutočnosť, že na odsúdeného je prvýkrát pôsobené výkonom trestu odňatia slobody, kedy do popredia vystupuje

prevýchovná zložka výkonu trestu tak, ako to má na zreteli aj účel inštitútu podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. Okresný súd správne pristúpil aj k okolnosti, že odsúdený sa v počiatku výkonu trestu dopustil ďalšej úmyselnej trestnej činnosti, za ktorú bol právoplatne odsúdený a ktorý trest v súčasnosti vykonáva, keď uvedenú trestnú činnosť vo svetle poznatkov o ďalšom priebehu výkonu trestu odsúdeného vyhodnotil ako súčasť prvotných problémov odsúdeného s adaptáciou na podmienky jeho prvého výkonu trestu odňatia slobody.

Nad rámec správnych úvah okresného súdu, krajský súd na podporu správnosti záverov okresného súdu považuje za potrebné dodať, že v súčasnosti má odsúdený 43 rokov, pričom k jeho odsúdeniu za trestnú činnosť došlo prvýkrát vo veku necelých 40 rokov. Preto podľa názoru krajského súdu zo samotnej existencie mentálnej subnormy, nízkej úrovne vzdelania a slabej finančnej situácie u odsúdeného pred výkonom trestu odňatia slobody vzhľadom na charakter trestnej činnosti (§ 212 ods. 2 písm. d), § 211 ods. 1 písm. b) a § 194 ods. 1, 2 písm. a), b) Tr. zák.), pre ktorú je odsúdený prvýkrát vo výkone v zmysle § 101 ods. 1 zák. č. 475/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov jediného trestu odňatia slobody a vzhľadom na život odsúdeného pred spáchaním uvedenej trestnej činnosti nie je možné vyvodiť v súlade s ustanovením § 34 ods. 1 a § 66 ods. 1 Tr. zák. opodstatnený záver o nemožnosti očakávať, že odsúdený po podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody povedie riadny život. Ak teda v danom prípade neexistujú zistenia o konkrétnych skutočnostiach, svedčiacich o pretrvávajúcom nerešpektovaní noriem správania odsúdeným počas jeho doterajšieho prvého výkonu trestu odňatia slobody, záver o nemožnosti očakávať, že tento odsúdený v budúcnosti povedie riadny život, by úplne popieral výchovný účel odsúdenému uloženého trestu, prezumovaný v ustanovení § 34 ods. 1 Tr. zák.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr.por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná. Keďže s poukazom na vyššie uvedené, krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora nie je dôvodná, rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.